

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

11. De distinctione baptismatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

l. 4. orb. fi. c. 10. a. med.

Ad III. dicendum, q̄ Damasc. * ponit quedam baptismata figuralia, sicut diluuiū, quod fuit signū nostri baptismi, quantum ad saluationem fidelium in ecclesia, sicut tunc paucae animae saluae factae sunt in arca, ut dicitur 1. Petri. 3. ponit etiam transitum maris Rubri, qui significat nostrū baptismum, quantum ad liberationem a seruitute peccati: unde & apostolus dicit 1. Cor. 10. quod omnes baptizati sunt in nube & in mari; ponit etiam ablutiones diuersas, quae fiebant in ueteri lege praefigurantes nostrum baptismum, quantum ad purgationem peccatorum; ponit etiam baptismum Ioannis, qui fuit p̄paratorius ad nostrum baptismum.

ARTICVLVS XII.

Vtrum baptismus sanguinis sit potissimus inter alia baptismata.

4. dist. 4. q. 1. art. 3. q. 4. & Heb. 6. co. 3. fi.

AD DUODECIMVM sic proceditur. Videtur, quod baptismus sanguinis nō sit potissim⁹ inter tria p̄dicta baptismata. Baptismus enim aquae imprimi characterē: quod quidem baptismus sanguinis non facit. ergo baptismus sanguinis non est potior, quā baptismus aquae.

¶ 2. Praet. Baptismus sanguinis non ualet sine baptismō flaminis, qui est per charitatem: dicitur enim 1. ad Cor. 13. si tradidero corpus meum ita, ut ardeam, charitatem autē non habuero, nihil mihi prodest: sed baptismus flaminis ualet sine baptismō sanguinis. non enim soli martyres saluantur, ergo baptismus sanguinis non est potissimus.

¶ 3. Praet. Sicut baptismus aquae habet efficaciam a passione Christi (cui secundum p̄dicta respondet baptismus sanguinis) ita passio Christi efficaciam habet a Spiritu sancto, secundum illud Hebraeo. nōno. Sanguis Christi, qui per Spiritum sanctum obtulit semetipsum pro nobis, emundabit conscientiam nostram ab operibus mortuis, & cetera. ergo baptismus flaminis potior est, quam baptismus sanguinis. non ergo baptismus sanguinis est potissimus.

videtur in li. de ecc. dog. c. 74. tom. 3.

SED CONTRA est, quod Augustinus* ad Fortunatum, loquens de comparatione baptismatum, dicit, baptizatus confitetur fidem suam coram sacerdote, martyr coram persecutore: ille post confessionem aspergitur aqua, hic sanguine: ille per impositionem manus pontificis recipit Spiritum sanctum: hic templum efficitur Spiritus sancti.

RESPON. Dicendum, quod (sicut dictum est*) effusio sanguinis pro Christo, & operatio interior Spiritus sancti, dicuntur baptismata, in quantum efficiunt effectum baptismi aquae.

Art. praeced.

Art. praeced.

Baptismus autem aquae efficaciam habet a passione Christi, & a Spiritu sancto, ut dictum est: * quae quidem duae causae operantur in quolibet horum trium baptismatum, excellentissime tamen in baptismō sanguinis: nam passio Christi operatur quidem in baptismō aquae, per quandam figuralem representationem: in baptismō autem flaminis uel poenitentiae, per quandam affectionem: sed in baptismō sanguinis, per imitationem operis: similiter etiam uirtus Spiritus sancti operatur in baptismō aquae, per quandam uirtutem latentem: in baptismō autem poenitentiae, per cordis commotionem, sed in baptismō sanguinis, per potissimum dilectionis, secundum illud Ioannis decimoquinto. Maiorem hac dilectionem nemo habet, quam ut animam suam ponat

F quis pro amicis suis.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod character est res, & sacramentum: non autem dicimus quod baptismus sanguinis, praeminentiam habeat secundū rationem sacramenti: sed quantum ad sacramenti effectum.

AD SECVNDVM dicendū, q̄ effusio sanguinis non habet rationem baptismi, si sit sine charitate. ex quo patet, quod baptismus sanguinis includit baptismū flaminis, & non e conuerso: unde * ex hoc ipso probatur perfectior.

AD TERTIVM dicendum, q̄ baptismus sanguinis praeminentiam habet, non solum ex parte passionis Christi, sed etiam ex parte Spiritus sancti, ut dictum est. *

G

QVAESTIO LXVII.

Super quest. lxxij. artic. primum.

De ministris, per quos traditur baptismi sacramentum, in octo articulis diuisa.

Titulus clarus est. In corpore omnia clara sunt. Dubium tamen unum relictū, quo pacto verum sit, diaconus nō conuenire praedicandi & baptizandi officium, cum in diaconorum ordinatione expresse dicitur, Diaconum oportet ministrare ad altare, baptizare & praedicare: ex quo loco habetur argumentū, & contra rationem Auctoris, & contra conclusionem: Contra rationem quidem: quia dum hic exponitur, ministrare diaconi respiciunt altare, appret diaconos nō nisi ut ministros se habere ad altare: sed respectu aliorum actuum (puta praedicandi & baptizandi) nō potest inferri q̄ ministrare tantum de feruiant. Contra conclusionem autem, quia expresse attribuitur sibi & baptizare, & praedicare.

DEINDE considerandum est de ministris, per quos traditur sacramentum baptismi.

ET Circa hoc quaeruntur octo.

¶ Primo, Vtrum ad diaconum pertineat baptizare.

¶ Secundo, Vtrum pertineat ad presbyterum, uel solū ad episcopum.

¶ Tertio, vtrum laicus possit sacramentum baptismi conferre.

¶ Quarto, Vtrum hoc possit facere mulier.

¶ Quinto, Vtrum non baptizatus possit baptizare.

¶ Sexto, Vtrum plures possint simul baptizare unum & eundem.

¶ Septimo, Vtrum necesse sit aliquem esse, qui baptismatum de sacro fonte recipiat.

¶ Octauo, Vtrum suscipiens aliquem de sacro fonte, obligetur ad eius instructionem.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum officium diaconi pertineat baptizare.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur, quod ad officium diaconi pertineat baptizare: simul, n. iniungitur a Domino

officium praedicandi euangeliū & baptizandi, s. m. illud Matth. ul. Eynes docete omnes gentes, baptizantes eos, &c. sed ad officium diaconi pertinet euangelizare. ergo uidetur quod etiam ad officium diaconi pertineat baptizare.

¶ 2. Praet. Secundum Dionys. 1. 5. cap. eccle. hier. purgare pertinet ad officium diaconi: sed purgatio a peccatis maxime fit per baptismū secundum illud Eph. 5. Mundans eam lauacro aquae in uerbo uitae

Titulus clarus est. In corpore omnia clara sunt. Dubium tamen unum relictū, quo pacto verum sit, diaconus nō conuenire praedicandi & baptizandi officium, cum in diaconorum ordinatione expresse dicitur, Diaconum oportet ministrare ad altare, baptizare & praedicare: ex quo loco habetur argumentū, & contra rationem Auctoris, & contra conclusionem: Contra rationem quidem: quia dum hic exponitur, ministrare diaconi respiciunt altare, appret diaconos nō nisi ut ministros se habere ad altare: sed respectu aliorum actuum (puta praedicandi & baptizandi) nō potest inferri q̄ ministrare tantum de feruiant. Contra conclusionem autem, quia expresse attribuitur sibi & baptizare, & praedicare.

Ad hoc dicitur, q̄ utrumque uerum est diuersimode intelligendo. Nam ad diaconos spectat & baptizare, & praedicare ex impositione, hoc est si ab episcopo, sicut presbytero sibi imponatur, ut Pelagius dicit de consecratione dist. 4. cap. diacones. Non spectat autē ad diaconos praedicare, aut baptizare ex officio, ut in c. constat. de consecr. dist. 4. dicitur. Rō quoq; litterae solida consistit, fundata super officio diaconi absolute: ex quo. n. officii eius est ministrare, inferunt rationabiliter, q̄ si actus superiorū se imitet, non nisi ministrare.

Ad hoc dicitur, q̄ utrumque uerum est diuersimode intelligendo. Nam ad diaconos spectat & baptizare, & praedicare ex impositione, hoc est si ab episcopo, sicut presbytero sibi imponatur, ut Pelagius dicit de consecratione dist. 4. cap. diacones. Non spectat autē ad diaconos praedicare, aut baptizare ex officio, ut in c. constat. de consecr. dist. 4. dicitur. Rō quoq; litterae solida consistit, fundata super officio diaconi absolute: ex quo. n. officii eius est ministrare, inferunt rationabiliter, q̄ si actus superiorū se imitet, non nisi ministrare.

Ad hoc dicitur, q̄ utrumque uerum est diuersimode intelligendo. Nam ad diaconos spectat & baptizare, & praedicare ex impositione, hoc est si ab episcopo, sicut presbytero sibi imponatur, ut Pelagius dicit de consecratione dist. 4. cap. diacones. Non spectat autē ad diaconos praedicare, aut baptizare ex officio, ut in c. constat. de consecr. dist. 4. dicitur. Rō quoq; litterae solida consistit, fundata super officio diaconi absolute: ex quo. n. officii eius est ministrare, inferunt rationabiliter, q̄ si actus superiorū se imitet, non nisi ministrare.

Ad hoc dicitur, q̄ utrumque uerum est diuersimode intelligendo. Nam ad diaconos spectat & baptizare, & praedicare ex impositione, hoc est si ab episcopo, sicut presbytero sibi imponatur, ut Pelagius dicit de consecratione dist. 4. cap. diacones. Non spectat autē ad diaconos praedicare, aut baptizare ex officio, ut in c. constat. de consecr. dist. 4. dicitur. Rō quoq; litterae solida consistit, fundata super officio diaconi absolute: ex quo. n. officii eius est ministrare, inferunt rationabiliter, q̄ si actus superiorū se imitet, non nisi ministrare.

Ad hoc dicitur, q̄ utrumque uerum est diuersimode intelligendo. Nam ad diaconos spectat & baptizare, & praedicare ex impositione, hoc est si ab episcopo, sicut presbytero sibi imponatur, ut Pelagius dicit de consecratione dist. 4. cap. diacones. Non spectat autē ad diaconos praedicare, aut baptizare ex officio, ut in c. constat. de consecr. dist. 4. dicitur. Rō quoq; litterae solida consistit, fundata super officio diaconi absolute: ex quo. n. officii eius est ministrare, inferunt rationabiliter, q̄ si actus superiorū se imitet, non nisi ministrare.

Ad hoc dicitur, q̄ utrumque uerum est diuersimode intelligendo. Nam ad diaconos spectat & baptizare, & praedicare ex impositione, hoc est si ab episcopo, sicut presbytero sibi imponatur, ut Pelagius dicit de consecratione dist. 4. cap. diacones. Non spectat autē ad diaconos praedicare, aut baptizare ex officio, ut in c. constat. de consecr. dist. 4. dicitur. Rō quoq; litterae solida consistit, fundata super officio diaconi absolute: ex quo. n. officii eius est ministrare, inferunt rationabiliter, q̄ si actus superiorū se imitet, non nisi ministrare.